

Sygn. akt II PK 345/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa D. D.
przeciwko Fundacji "P. " w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 22 maja 2015 r., sygn. akt XXI Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w W., w sprawie z powództwa D.D. przeciwko Fundacji „P.” w W. o odszkodowanie, na skutek apelacji powoda zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powoda 13.282,50 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę wraz z ustawowymi odsetkami od 1 maja 2014 r. do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił, oddalił apelację w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach postępowania.

Pozwana zaskarżyła wskazany wyrok w całości. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadniono występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebą wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie. W ocenie skarżącej istotne zagadnienie prawne związane jest z problemem, jak daleko sąd orzekający może

się posunąć, stosując rozszerzającą wykładnię art. 30 § 4 k.p. Zdaniem skarżącej Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok dokonał rozszerzającej wykładni wskazanego przepisu. W ocenie pozwanej z gramatycznej wykładni tego przepisu nie wynika obowiązek podawania w wypowiedzeniu umowy o pracę kryteriów doboru pracownika do rozwiązania stosunku pracy. Skarżąca podniosła, że do rozważenia przez Sąd Najwyższy jest więc znalezienie odpowiedzi na pytanie, czy dominująca aktualnie wykładnia tego przepisu, dokonywana przez Sąd Najwyższy, a także Sąd drugiej instancji w sprawie, uznająca za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę dokonane z brakiem wskazania kryteriów doboru pracownika w sytuacji, gdy na identycznych stanowiskach, u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 osób, pracuje większa liczba pracowników, znajduje rzeczywiście oparcie w obowiązującym prawie, czy też prowadzi do stworzenia nowej normy, której w rzeczywistości nie ma w obowiązujących przepisach prawa pracy. Odnośnie do potrzeby wykładni art. 30 § 4 k.p. pozwana podniosła, że orzecznictwo dotyczące wykładni tego przepisu było rozbieżne, a jednolita linia orzecznicza Sądu Najwyższego w tym zakresie jest nie starsza niż dwa lata.

Odpowiedź na skargę kasacyjną, w której wniesiono o oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, wniesiono po terminie do jej złożenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia jest wykazanie przez skarżącego okoliczności, które podlegają rozważeniu przez Sąd Najwyższy podczas przedsądu, czyli wstępnego badania sprawy, mającego na celu stwierdzenie występowania jednej z przesłanek skargi, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Przesłankami tymi są: 1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, 2) potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) nieważność postępowania lub 4) oczywista zasadność skargi. Podstawowym celem instytucji przedsądu jest bowiem rozważenie, czy w skardze kasacyjnej podniesiono okoliczności, których rozważenie przez Sąd

Najwyższy będzie wkładem w rozwój prawa i zapewnienie jednolitości jego sądowej wykładni. Tylko wtedy wykazany zostaje publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, przez odwołanie się do art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to w uzasadnieniu wniosku winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNAPIUS 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Natomiast w wypadku powołania się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a nadto przedstawienie przez skarżącego własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2003 r., I PZ 124/02, LEX nr 1130960; z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Ponadto nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecznictwie wyraził swój pogląd, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 sierpnia 2014 r., I UK 64/14, niepublikowane).

Skarżąca nie zdołała wykazać występowania tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na wskazane przez nią przesłanki. Zagadnienie polegające na pytaniu, jak daleko sąd orzekający może się posunąć, stosując rozszerzającą wykładnię art. 30 § 4 k.p. nie jest zagadnieniem w ogóle. Ponadto formułowane przez skarżącą wątpliwości znalazły już swoje rozstrzygnięcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Sąd Okręgowy zastosował prawidłową wykładnię tego przepisu, zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2015 r., I PK 140/14, LEX nr 1653739), nie ma więc mowy o zastosowaniu wykładni rozszerzającej. Brak jest również potrzeby wykładni wskazanego przepisu. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 stycznia 2015 r., I PK 140/14, LEX nr 1653739, podkreślił, że od chwili wydania wyroku z dnia 25 stycznia 2013 r., I PK 172/12, OSNP 2014 nr 4, poz. 52, Sąd Najwyższy przyjmuje, że w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony z powodu likwidacji jednego z analogicznych stanowisk pracy powinna być wskazana także przyczyna wyboru pracownika do zwolnienia z pracy (art. 30 § 4 k.p.), chyba że jest ona oczywista lub znana pracownikowi z innych względów (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z 10 września 2013 r., I PK 61/13, LEX nr 1427709; z 1 kwietnia 2014 r., I PK 244/13, LEX nr 1498580; z 30 września 2014 r., I PK 33/14, LEX nr 1537263; postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2015 r., III PK 6/15, niepubl.). Nie ma okoliczności uzasadniających zmianę tego stanowiska.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.